

UZASADNIENIE

Dotychczas obowiązujące rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49, z późn. zm.) jest aktem wykonawczym do uchylonej ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. 40, poz. 267, z późn. zm.).

Na mocy art. 194 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.) rozporządzenie to również obowiązuje po dniu wejścia w życie tej ustawy, tj. od 1 stycznia 1999 r.

Przyjęcie takiej konstrukcji prawnej miało na celu stosowanie tych samych procedur dotyczących spraw emerytalno-rentowych do wszystkich ubezpieczonych, którzy nabywają prawa do emerytury lub renty według reguł starego, niezmienionego systemu. Procedury te w gruncie rzeczy powinny obowiązywać tak długo, jak długo będą wypłacane emerytury i renty przyznane na podstawie ustaw, o których mowa wyżej.

Od 1 stycznia 1999 r. weszły w życie przepisy ustanawiające zasady przyznawania emerytur z nowego, zreformowanego systemu emerytalnego opartego na innych zasadach ustalania - przede wszystkim - wysokości emerytury. Kwota emerytury jest głównie zależna od sumy składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego. Pierwsze nowe emerytury kobietom urodzonym w 1949 r. zostały przyznane w 2009 r.

Tak więc jednocześnie obowiązują dwa systemy emerytalne i dotychczasowe zasady postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe muszą zostać uzupełnione i odpowiadać obu systemom.

Wymaga ponadto podkreślenia fakt, że podstawą wydania nowego rozporządzenia w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe jest, dodany - ustawą z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 75, poz. 398) - przepis art. 128a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przepis ten, oprócz zakresu spraw

przekazanych do uregulowania w drodze rozporządzenia ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, zawiera również wytyczne dotyczące treści tego aktu.

W ten sposób (oraz dzięki uchyleniu obowiązujących do dnia 30 kwietnia 2011 r. przepisów art. 117 ust. 5, art. 123 i 137 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) nowe rozporządzenie w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe będzie wydane na podstawie nie kilku, lecz tylko jednego - spełniającego wymagania konstytucyjne - upoważnienia ustawowego.

Projekt rozporządzenia określa:

- zakres obowiązków informacyjnych organów rentowych;
- warunki i tryb wszczęcia postępowania w sprawach świadczeń;
- sposób ustalania daty zgłoszenia wniosku o świadczenie lub o ustalenie jego wysokości, jeżeli wniosek nie został złożony w organie rentowym;
- rodzaje dowodów uzasadniających prawo do świadczeń lub ich wysokość, w przypadku gdy konto ubezpieczonego nie zawiera tych danych;
- zakres danych, które mogą być udowodnione w drodze zeznań świadków lub oświadczeń ubezpieczonych wraz ze wskazaniem formy tych zeznań lub oświadczeń;
- sposób obliczania świadczeń i okresów uwzględnianych przy ustalaniu świadczeń;
- elementy, jakie powinna zawierać decyzja organu rentowego oraz jej uzasadnienie, a także zakres informacji, które powinny być zawarte w pouczeniu do tej decyzji;
- formę prowadzenia akt sprawy i ich przechowywania oraz okres przechowywania akt sprawy prowadzonych w formie elektronicznej;
- tryb postępowania oraz rodzaje dowodów niezbędnych do przyznania przez Prezesa Zakładu świadczeń w drodze wyjątku.

Zakres przedmiotowy projektu rozporządzenia odpowiada zatem ustawowemu upoważnieniu z art. 128a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie narusza przepisów obowiązujących w Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie.

Uregulowania projektu rozporządzenia będą dotyczyły bezpośrednio Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wykonującego zadania nałożone ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń oraz ubezpieczonych i zainteresowanych, którzy będą występować w postępowaniach emerytalno-rentowych przed organami rentowymi.

Dzięki wejściu w życie przepisów rozporządzenia nastąpi dostosowanie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe do współczesnych form przekazu i gromadzenia informacji (będzie to miało znaczenie zarówno dla ubezpieczonych, jak i organów rentowych).

W szczególności, zgodnie z zaproponowanymi rozwiązaniami, ubezpieczeni i zainteresowani będą mieli możliwość zgłoszenia wniosku o świadczenie przewidziane w ustawie o emeryturach i rentach z FUS również drogą elektroniczną, a z kolei Zakład Ubezpieczeń Społecznych będzie mógł prowadzić akta sprawy w formie elektronicznej.

2. Zakres konsultacji społecznych.

Projekt zostanie poddany konsultacjom społecznym w trybie ustaw o związkach zawodowych oraz organizacjach pracodawców. Projekt zostanie przekazany do opinii następującym organizacjom: NSZZ Solidarność, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Polskiemu Związkowi Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Business Centre Club – Związkowi Pracodawców oraz Związkowi Rzemiosła Polskiego.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Przewidziane w projekcie rozporządzenie regulacje nie spowodują skutków dla sektora finansów publicznych.

Regulacje te nie spowodują także skutków finansowych dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

4. Wpływ na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, sytuację i rozwój regionalny.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy, ani na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. Nie będzie mieć także ono wpływu na sytuację i rozwój regionalny państwa.